INSTRUKCJA BHP OBSŁUGI: WĘZEŁ BETONOWY

instrukcja stanowiskowa (art. 237¹ § 2 Kodeksu pracy, § 41 rozporządzenia w sprawie ogólnych przepisów BHP)

Instrukcja nr		**Wersja / zmiana nr**	
Data opracowania		**Obowiązuje od**	

1. Pracodawca, maszyna i stanowisko

Pracodawca *nazwa i adres*			
Maszyna *węzeł betonowy: producent, typ, wydajność (m³/h), mieszalnik, silosy i dozowniki, nr ewidencyjny*		**Nr fabryczny lub ewidencyjny**	
Stanowisko *kto obsługuje maszynę*		**Gdzie dostępna instrukcja** *np. przy maszynie, w kontenerze brygady*	

Opracował *imię, nazwisko, funkcja*		**Data i podpis**	
Zatwierdził *pracodawca lub osoba upoważniona*		**Data i podpis**	

☐ instrukcja producenta (DTR) maszyny (typ, wersja)

☐ karta oceny ryzyka zawodowego dla stanowiska (numer i data)

2. Zagrożenia przy obsłudze

☐ pochwycenie przez mieszalnik, przenośnik taśmowy albo ślimak

☐ wejście do mieszalnika, zbiornika lub silosu w czasie pracy

☐ pył cementu, podrażnienie skóry i oczu cementem oraz dodatkami chemicznymi

☐ przygniecenie lub potrącenie przy zsypie przez betonowóz

☐ uderzenie podniesionym koszem wyładowczym

☐ upadek z pomostów, schodów i drabin przy silosach

☐ porażenie prądem, hałas

3. Wymagania wobec pracownika i środki ochrony indywidualnej

☐ szkolenie wstępne BHP (instruktaż ogólny i stanowiskowy) i aktualne szkolenie okresowe

☐ aktualne orzeczenie lekarskie bez przeciwwskazań do pracy na stanowisku

☐ zapoznanie z instrukcją producenta, oceną ryzyka i niniejszą instrukcją

☐ hełm ochronny, kamizelka ostrzegawcza, obuwie ochronne wodoodporne

☐ okulary albo gogle ochronne, rękawice odporne na cement i dodatki chemiczne

☐ półmaska przeciwpyłowa przy dozowaniu cementu, ochronniki słuchu

4. Czynności przed rozpoczęciem pracy

- ☐ wpis do książki operatora na zespół maszyn do produkcji mieszanek betonowych, kl. II (zał. nr 1 gr. II lp. 7, § 23 i § 26 ust. 1 rozp. z 20.09.2001)
- ☐ poznaj DTR węzła i instrukcje obsługi linii technologicznej (§ 3 ust. 2 pkt 2)
- ☐ sprawdź osłony przenośników, mieszalnika i napędów, stop na stanowiskach i zatrzymanie awaryjne (§ 15 ust. 3, § 13 ust. 2, § 14 ust. 1 rozp. o użytkowaniu maszyn)
- ☐ sprawdź obudowy lub wyciągi przy źródłach pyłu (§ 14 ust. 4)
- ☐ sprawdź zsyp i odbojnice dla pojazdu (§ 209 rozp. o robotach budowlanych)
- ☐ sprawdź napis i sygnał dźwiękowy przy koszu wyładowczym maszyn do transportu zaprawy (§ 13 rozp. z 20.09.2001)
- ☐ upewnij się, że nikt nie jest w strefie mieszalnika, przenośników i pod zsypem; włącz sygnał ostrzegawczy (§ 10 ust. 1 rozp. o użytkowaniu maszyn)
- ☐ roztwory dodatków przygotuj w wydzielonych naczyniach i w wyznaczonym miejscu, w ŚOI (§ 207 rozp. o robotach budowlanych)

5. Zasady bezpiecznej pracy

- ☐ uruchamiaj mieszalnik i przenośniki celowym zadziałaniem układu sterowania, po sygnale (§ 12 ust. 1 rozp. o użytkowaniu maszyn)
- ☐ betonowóz podjeżdża pod zsyp na sygnał i staje przy odbojnicach (§ 209 rozp. o robotach budowlanych)
- ☐ dodatki chemiczne dozuj z wydzielonych naczyń (§ 207)
- ☐ pojemniki z mieszanką mają klapy łatwo otwieralne i zabezpieczenie przed wylaniem (§ 208 ust. 1)
- ☐ linię do transportu zaprawy rozłączaj po zredukowaniu ciśnienia (§ 14 ust. 2 rozp. z 20.09.2001)
- ☐ w razie niebezpieczeństwa użyj zatrzymania awaryjnego (§ 14 ust. 1 rozp. o użytkowaniu maszyn)
- ☐ przy uszkodzeniu zatrzymaj maszynę i odłącz zasilanie (§ 67 rozp. o robotach budowlanych)

6. Czynności po zakończeniu pracy

- ☐ zatrzymaj węzeł według instrukcji i opróżnij mieszalnik oraz zsyp
- ☐ przed czyszczeniem odłącz od źródeł energii i zabezpiecz przed uruchomieniem (§ 5 rozp. z 20.09.2001; § 18 ust. 1 pkt 1 rozp. o użytkowaniu maszyn)
- ☐ wejście do mieszalnika lub silosu tylko po odłączeniu energii i z asekuracją drugiej osoby
- ☐ zgłoś usterki i wpisz je do dziennika konserwacji, jeśli jest prowadzony (§ 17 ust. 2 rozp. o użytkowaniu maszyn)

7. Zakazy

- ☐ wchodzenie pod podniesiony kosz wyładowczy i zbliżanie się do niego (§ 99 ust. 2 rozp. o robotach budowlanych; § 13 pkt 1 rozp. z 20.09.2001)
- ☐ obsługa bez osłon, sygnalizacji i zatrzymania awaryjnego oraz zmiany konstrukcyjne (§ 2 ust. 1 pkt 1–2 rozp. z 20.09.2001)
- ☐ naprawy, konserwacja i czyszczenie przy pracującej maszynie (§ 2 ust. 1 pkt 3; § 1 pkt 2 rozp. o użytkowaniu maszyn)
- ☐ czyszczenie benzyną etylizowaną i rozpuszczalnikami tworzącymi mieszaniny palne (§ 2 ust. 1 pkt 4)
- ☐ stanie pod zsypem przy podjeżdżającym betonowozie
- ☐ obsługa bez wpisu do książki operatora (§ 23)

8. Sytuacje awaryjne

Pracownik niezwłocznie zawiadamia przełożonego o zauważonym wypadku albo zagrożeniu życia lub zdrowia i ostrzega współpracowników oraz inne osoby w rejonie zagrożenia (art. 211 pkt 6 Kodeksu pracy). Przy bezpośrednim zagrożeniu dla zdrowia lub życia pracownik ma prawo powstrzymać się od wykonywania pracy, a jeśli to nie usuwa zagrożenia, oddalić się z miejsca zagrożenia, zawiadamiając niezwłocznie przełożonego (art. 210 § 1 i 2 Kodeksu pracy).

Sytuacja	Co robi pracownik
Pochwycenie przez mieszalnik albo przenośnik	
Zatkanie zsypu, mieszalnika lub przewodu	
Betonowóz stacza się spod zsypu	
Cement lub dodatek chemiczny w oku	

Numer alarmowy		**Przełożony** *imię, nazwisko, telefon*	
Osoba udzielająca pierwszej pomocy *imię, nazwisko, telefon*		**Apteczka, gaśnica, wyłącznik zasilania** *gdzie są*	

9. Zmiany instrukcji

Data	Zakres zmiany i przyczyna	Kto zmienił	Podpis

10. Potwierdzenie zapoznania z instrukcją

Lp.	Imię i nazwisko	Stanowisko	Wersja instrukcji	Data	Podpis
1.					
2.					
3.					
4.					
5.					
6.					
7.					
8.					

Pracodawca wydaje szczegółowe instrukcje i wskazówki dotyczące BHP na stanowiskach pracy (art. 237^4 § 2 Kodeksu pracy), a pracownik potwierdza w postaci papierowej lub elektronicznej zapoznanie się z przepisami i zasadami BHP (art. 237^4 § 3). Instrukcje dotyczące obsługi maszyn i innych urządzeń technicznych pracodawca udostępnia pracownikom do stałego korzystania; powinny w sposób zrozumiały wskazywać czynności przed rozpoczęciem pracy, zasady i sposoby bezpiecznego wykonywania pracy, czynności po jej zakończeniu oraz zasady postępowania w sytuacjach awaryjnych (§ 41 ust. 1 pkt 2 i ust. 2 rozporządzenia w sprawie ogólnych przepisów BHP). Treść techniczną dostosuj do instrukcji producenta i oceny ryzyka zawodowego. Węzeł betonowy: § 2 ust. 1, § 3 ust. 2 pkt 2, § 5, § 13, § 14, § 23 i § 26 rozporządzenia z 20 września 2001 r. (t.j. Dz.U. 2018 poz. 583) z zał. nr 1 gr. II lp. 7 w brzmieniu z Dz.U. 2020 poz. 1461 i § 2 pkt 17 rozporządzenia Dz.U. 2017 poz. 134; § 1 pkt 2, § 10, 12–15, 17 i 18 rozporządzenia Dz.U. 2002 nr 191 poz. 1596; § 25, 67, 99, 207, 208 i 209 rozporządzenia w sprawie BHP podczas wykonywania robót budowlanych (Dz.U. 2003 nr 47 poz. 401).